

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. De efficace voluntate Dei: & an semper impleatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO SECUNDA.

De efficace voluntate Dei, & an sens. per impleatur.

efficax & inefficax. Deinde licet saepenumero voluntas Dei antecedens sit inefficax, ut jam vidimus in voluntate salvandi reprobos, non tamen video, cur dari nequeat voluntas antecedens, quæ sit efficax, qualis fuisse videtur voluntas creandi mundum, & alia huic similes.

Tandem itaque nonnulli, ut Cajetanus & alii, contendunt non dari in Deo verè & propriè voluntatem antecedentem, nec esse eam voluntatem beneplaciti, sed tantum signi, quæ non est vera voluntas, sed analogica, & signum tantum voluntatis, ut sect. quartâ videbimus. Verum hoc dici nullo modo potest; negari enim nequit, quin Deus veram & propriam habeat voluntatem salvandi omnes; hæc autem, juxta communem sententiam Theologorum, est antecedens: ergo, &c.

VI. Ut ergo quid hæc in re tenendum sit, aperiam, notandum duo volitionum genera in Deo reperiri: primò itaque ex se, seu innatâ ad benefaciendum nobis inclinatione & propensione aliquid vult, spectatâ præcisè bonitate suâ, liberalitate, & magnificentiâ, qualis est voluntas creationis, erectionis ad finem supernaturalem, &c. Alia verò quadam facit occasione ab hominibus acceptâ, ut dum pœnam ob scelera infligit, & similia: hæc verò non ab ipso Deo præcisè dimanant, & innatâ ejus propensione, sed supposito aliquo opere nostro, per quod ad illa volendum movetur, & excitatur. Voluntas ergo, ut priora respicit, dicitur antecedens, quia actus illi voluntatis divinæ omnem creaturæ operationem antecedunt: ut verò spectat posteriora, dicitur consequens, quòd operationem aliquam nostram præsupponat, eamque subsequatur. Hæc videtur mens S. Damasceni in verbis initio sectionis relatis, & insinuat S. Chrysostomus Hom. 1. in Epist. ad Ephesios, & alii.

VII. Circa secundum in titulo propositum, de actu scilicet volente & permittente: Deus multa directè & absolutè vult, vel per se solum, ut cum Angelos & creaturas alias in mundi exordio produxit; vel dependentè à causâ creatâ necessariâ, ut dum unâ cum sole lucem, cum igne calorem, cum sideribus influxum in sublanaribus efficit: vel denique ubi cum causâ secundâ liberâ concurrat ad operationes virtutis, honestumque liberi arbitrii exercitium.

VIII. Alii verò actus sunt creaturæ rationalis, liberè operantis, quæ inordinati in se aliquid, & inhonesti continent, ut sunt peccata ab homine vel Angelo commissa. Priora itaque, honesta eum sint, directè, ut dixi, & absolutè vult Deus, cum nihil in iis reperitur, quod Deum dedecet. Posteriora verò, non directè & absolutè vult, sed tantummodò permittit; esto ad has etiam operationes tanquam Universi moderator, concursum in actu primo patet, ut iridemnem fervet nostræ voluntatis libertatem, creaturamque rationalem conformiter ad illius naturam regat: ad hos tamen actus, utpote deformes & inhonestos, non nisi invitus, & lege Universum administrandi quodammodo coactus concurrat. Hæc ergo opera Deus non vult, sed averfatur, & eorum perpetrationem, pœnam etiam interminatione prohibet. Circa illa proinde, quæ primò recensui, elicit Deus actum volentem, circa hæc permittentem.

Negari aliqui dari omnino in Deo voluntatem antecedentem.

Deus in actibus suâ voluntatis dupliciter procedit.

De actu volente & permittente, quomodo in Deo reperiantur.

Quasnam res & operationes creaturarum vult Deus, quas tantummodo permittat.

Voluntas voluntatis in Deo solummodo permittit.

TERTIA divinæ Voluntatis divisio est in efficacem, & inefficacem. Voluntas efficax est illa, per quam Deus ad operandum determinatur, suamque Omnipotentiam ad opus applicat. Hæc proinde est, ratione cuius dicitur Deus nihil operari sine voluntate suâ: de qua ad Ephes. 1. vers. 11. dicit Apostolus, Qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ.

Circa voluntatem Dei efficacem quæri solet, an semper impleatur. Respondetur affirmativè cum S. Thoma hic, quæst. decima-nona, art. 6. quem Theologi omnes sequuntur. Ratio est: ut enim absoluta & efficax alicujus voluntas impleatur, aliud nihil requiritur quam ut vim habeat illius rei executricem; Deo autem, Omnipotens cum sit, & virtutem habeat infinitam, potentia exequendi deesse nequit: ergo efficax ejus, & absoluta voluntas nullâ ratione potest non impleri. Hinc Esther 13. v. 9. de Deo dicitur: Non est qui possit tua resistere voluntati, si decreveris salvare Israël. Item Psalmo 134. vers. 6. Omnia quæcumque voluit Dominus, fecit in celo & in terra, in mari, & in omnibus abyssi. Et ad Rom. 9. v. 19. de Deo ait Apostolus: Voluntati ejus quis resistit? Idemque plurius aliis Scripturæ locis probari possit.

Hoc autem, non in effectibus tantum naturalibus, seu necessariis, verum habet, quæ à Deo solo pendent, ut sunt Cælum, Sol, Angeli, & id genus alia, quorum effectioem, volente Deo ea producere, vel etiam in iis quæ à Deo pendent simul cum causâ creatâ necessariâ, ut dum unâ cum sole vult producere lucem: sed in actibus etiam nostris liberis verum est efficacem ejus voluntatem frustrari nunquam posse, sed semper impleri. Ratio est: Deus namque, ut Disp. 25. de Anima, dum de Præfinitionibus, ostendi, nullum actum liberum præfinit, aut præfinire potest, nisi prius per sciëntiam mediam cognoverit, quid in talibus circumstantiis factura sit creata voluntas. Cum ergo nihil præfinit unquam, aut velit efficaciter, nisi quod novit voluntatem in illis circumstantiis facturam, frustrari nunquam potest ejus volitio; id enim solum vult, quod scit fore ut velit voluntas creata.

Quæritur secundo: Utrum in Deo sint, vel esse possint decreta, seu volitiones efficaces merè conditionata, seu quæ nullum omnino habebunt effectum: exempli causâ, an Deus hujusmodi actum habeat: Si in Tyro & Sidone facta fuissent miracula, quæ patrata erant apud Iudeos, ego illos convertissem. P. Alarcon, & P. Granado, ut supra vidimus Disp. 17. sect. 9. num. 8. negant Deum ulla omnino habere decreta efficacia purè conditionata, seu quæ quamvis de facto nullum omnino habebunt effectum, habitura tamen essent, si talis vel talis poneretur conditio. Existimo nihilominus, etsi conditionata istiusmodi volitiones non sint passim admittendæ, in omni præsertim rerum combinatione imaginabili, ut ibidem latius dixi, omnia tamen decreta conditionata, de rebus saltem proximè possibili, seu quæ circa res existentes essent verisimiliter eventuræ, non esse à Deo rejicienda.

Sicut in humanis non esset viri prudentis deliberare, & conditionatè statuere quid facturus esset, si ceteris

I. Quis sit voluntas Dei efficax.

II. Voluntas Dei efficax semper impleatur.

Hoc aperit ex Scripturâ ostenditur.

III. Etiam in actibus nostris liberis impletur voluntas Dei efficax.

Ostenditur, quo pacto in actibus nostris liberis impletur voluntas Dei.

IV. Dari possunt in Deo decreta efficacia conditionata.

Declaratur in quo situm sit decretum conditionatum efficax.

V. Res hæc ex-emplo ab humano delirio illustratur.

Qua determinationes conditionata virtutum prudentem doceant.

si ceteris omnibus in civitate aliquâ aut regione extinguis, is solus foret superstes; cum hoc, esto remotè possibile, non sit cum ullâ probabilitate eventurum. Nullus tamen vitio ipsi vertendum censebit, si locis vicinis bello ardentibus, seridè cogitet, & apud se statuât, quid ageret, si milites eò etiam excurrerent, si urbi immineret obsidio &c. quid, inquam, ad commune bonum, suâque familie conservationem & securitatem in his esset circumstantiis facturus: recta enim ratio postulat, ut de malis verisimiliter eventuris prius cogitet, quam reipsâ in eam irruant, reiçue prospiciat tum privatæ, tum publicæ. Et hæc de voluntate Dei efficace, tam absolutâ, quam conditionatâ.

SECTIO TERTIA.

De voluntate Dei inefficace.

I. Circa voluntatem inefficacem, negant nonnulli eam in Deo reperiri. ita sentire videtur Halensis l. p. q. 36. Memb. 2. S. Bonav. in l. d. 46. a. 1. q. 1. & alii, qui nullo modo ullam in Deo admittendam aiunt voluntatem, quæ non impletur. In quam rem etiam P. Arriaga hic, Disp. 25. sect. 3. num. 20. & 21. inducit Zumel cum lachrymis querentem, repertos esse aliquos, absolutam in Deo voluntatem statucentes, quæ non sortiatur effectum.

II. Contraria tamen sententia longè est probabilior, in Deo scilicet esse voluntatem inefficacem, seu quæ non impletur. Hoc inprimis constat in voluntate quam habet Deus salvandi omnes, juxta illud Apostoli 1. ad Timoth. 2. v. 4. ubi de Deo dicitur, *Qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, & tamen certum est hanc voluntatem circa omnes homines non habere effectum, cum plurimi salutem non consequantur.*

III. Hæc itaque sententia est in scholis communissima: tenet eam inprimis S. Thomas l. p. q. 19. a. 6. ad primum, ubi asserit Deum velle antecedenter omnem hominem salvari. Idem docet Molina hic, q. 19. art. 6. Disp. 1. Suarez lib. 4. de Prædestin. cap. 1. & 2. Granado hic tract. 4. Disp. 4. Arriaga citatus, & alii.

IV. Solum noto, non rectè à quibusdam ideo negari dari in Deo voluntatem inefficacem, quia, inquam, foret absoluta, non conditionata; voluntatem autem absolutam Dei impossibile est non impleri. Respondetur enim, voluntatem hanc inefficacem, esse absolutam in essendo, & non conditionatam; est enim volitio, quæ verè & realiter in Deo existit, non quæ posita conditione existeret: non est tamen absoluta, sed conditionata in volendo & efficiendo; vult nempe Deus salutem omnibus nisi per ipsos steterit, quo minùs eam consequantur: existit proinde absolutè, vult conditionatè.

V. Addo tamen, quamvis hæc voluntas sit respectu finis, salutis scilicet, inefficax, nihilominus respectu quorundam mediorum, esse efficacem. Deus namque ex vi voluntatis, qua omnibus vult salutem; media ad hunc finem conducentia, ut prædicationem Evangelii, & Sacramenta exterius, interiorius verò gratiam sufficientem præparat: adultis enim illustrationes varias & illuminationes immitit, quibus si cooperari vellent, salutem consequerentur. Pro infantibus verò, qui hujusmodi illustrationum capaces non sunt, eos, ad quos illorum cura spectat, illuminat, & internis inspirationibus

ac motibus ad quædam circa parvulos præstanda instigat, quæ si facerent, parvulorum nullus sine remedio ex hæc vitâ decederet. Ob hanc ergo voluntatis hujus inefficacitatem circa finem, & efficaciam circa media ad finem necessaria, quidam eam, non simpliciter inefficacem, appellant, sed mixtam.

Quidam hanc voluntatem vocant mixtam.

Dices: Dei voluntati, ipsâ etiam testante Scripturâ, nullus potest resistere. Sic, ut supra vidimus Esther 13. v. 9. de Deo dicitur, *Non est qui possit tua resistere voluntati*; & de eodem ait Apostolus: *Voluntati ejus quis resistit?* Respondetur, hæc & alia Scripturæ loca de efficaci Dei voluntate intelligi, quæ, ut sect. præcedente dixi, semper impletur. Hinc tamen non conficitur, non dari aliam in Deo voluntatem, eamque inefficacem, cui homines identidem resistunt. Sic in illo D. Pauli testimonio num. 2. adducto, *Deus vult omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, qui tamen, nec salvantur omnes, nec ad veritatis agnitionem veniunt, sed Deo vocanti aures ocludunt multi, & in voluntarium ruunt perniciem.* Ad quod appositè S. Augustinus lib. de Spiritu & literâ, cap. 33. *Vult, inquit, Deus omnes homines salvos fieri, & in agnitionem veritatis venire. Quod cum ita sit, infideles quidem contra Dei voluntatem faciunt.*

VI. Solum datur Scripturæ voluntati Dei efficaci non resistere.

Hoc ipsum alibi sæpè testatur Scriptura, ut Ezechielis 18. v. 23. ubi dicit Deus: *Nunquid voluntas mea est mors impij, dicit Dominus, & non ut convertatur à viis suis & vivat?* Et apud eundem Ezechielem cap. 33. v. 11. ait Deus, *Nolo mortem impij, sed ut convertatur impius à viâ suâ, & vivat.* Ad quam rem 2. Petri 3. v. 9. dicit Apostolus: *Dominus patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad penitentiam reverti.* Cum ergo aperte constet, non omnes impios respicere, nec ad penitentiam reverti, sed multos in peccatis, & finali impenitentia ex hac vita discedere, ac perire, certum etiam est, aliam esse in Deo voluntatem præter efficacem; huic quippe, ut supra dixi, nullus resistit, cum tamen voluntatibus Dei supra positus multi resistant.

Offenditur, multis voluntati Dei inefficaci non resistere.

VII. Vterius Scripturæ testimonio probatur, esse in Deo voluntatem inefficacem.

Dicere autem, quod nonnullos affirmantes video, Deum voluntates hæc verè & realiter non habere, sed solum voluntates signi, id est præ se quidem ferre, se hujusmodi aliquid velle, re tamen verâ nil tale quocunque modo intendere: hoc, inquam, est rem planè Deo indignam asserere, docereque ipsum hominibus imponere, dum seridè se eorum, qui suâ culpâ damnantur, conversionem, respicientiam, ac salutem desiderare insinuat, reipsâ tamen nihil minus intendit: quod sanè infinitam Dei bonitatem dedecet, resque vel homine ab omnibus censeretur indignissima.

VIII. Voluntatis inefficax in Deo, non est tantum voluntatis signi.

Tandem, dari in Deo voluntatem aliquam inefficacem, aperte probatur ratione; cum enim nihil facere quisquam possit, nisi Deo concurrente, seu concursu non paratur nisi per actum aliquem voluntatis divinæ; cum; inquam, hoc ita sit, sequitur quoties peccator aliquis non convertitur, non potuisse ipsum converti, nec habuisse omnia ad conversionem in actu primo requisita; sequela probatur; non potest quis converti sine voluntate aliquâ Dei volentis cum eo ad conversionem concurrere; sed Deus juxta hanc sententiam, nullam habet hujusmodi voluntatem, non enim habet voluntatem efficacem, hanc quippe si haberet peccator converteretur, voluntati enim Dei efficaci nullus resistit; ergo habere debet inefficacem, talem nimirum, quam peccator nolendo cum eâ cooperari, reddit

IX. Ratione ostenditur, dari in Deo voluntatem aliquam inefficacem.